

ОХУНБОБОВ НОМЛИ, ДИМИТРОВ НОМЛИ, „ЛЕНИНГРАД“ КОЛХОЗЛАРИ, 1-„ОХАНГАРОН“ СОВХОЗИ МАРРАГА ЕТДИ!

ОБЛАСТИМИЗ ПАХТАКОРЛАРИ, яна тўрт кундан кейин ўн кунлик якунланади. Ор-номуси, билагида кучи, юрагида ўти бор, областимиз ватанпарвариман, деган киши пахта терсин. Кунига 3 процентдан ошириб „оқ олтин“ тайёрлайлик. Байроқни қўлда сақлаб қолиш учун курашайлик!

ЙИГИРМА ТЎҚҚИЗ КУНДА

Оқўрғон бошқармасидаги Димитров номли колхоз аъзолари ўзaro социалистик мусобақани авж олдириб 6 октябрда пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига 1700 тоннадан ортиқ пахта етказиб берилди.

Шундай қилиб 29 кун деганда бу колхоз маррага етди. Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашда колхознинг Даврон Жалилов, Усман Расулов, Мадром Азимбоев, Илс Эргашев ўртоқлар бошлиқ бригадалари айниқса яхши натижаларга эришдилар. Ҳали бу бригадаларнинг далаларида ҳосил мўл. Улар гектардан олинган ҳосилдорлигини 35 центнерга етказиш учун йил-теримни қизгин давом эттирмоқдалар. Давлатга пландан ташқари яна 500 тонна «оқ олтин» топширишга сўз берган азаматлар бу ахдларини Улуғ Октябрьнинг 46 йиллиги кунига уйдасидан чиқиш учун бел боғладилар. Канополарда ҳам иш қизгин. Давлатга пландан ташқари канопо поясни сотиш давом этмоқда. Колхозда давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш плани, шунингдек силос, дағал ем-хашак, нўхот, маккажўхори, узум, қовун-тарвуз тайёрлаш планлари ҳам бажарилди. Ташқари қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитети Димитров номли колхознинг шоиلى пахтакорлари, дуборлари ва барча меҳнаткашларини қизгин табриқлади ва уларга социалистик Ватанимиз манфаати йўлида меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш истагини билдирди.

Бошқармада биринчи бўлиб маррага етган Охунбобов номли колхознинг илгор кишилари (чапдан) колхоз партия комитетининг секретари У. Гулматов, механикаторлардан С. Тошимов, У. Элчибоев, раис М. Рўзиматов, бригадир Т. Маматов, механикатор И. Тожиматов ўртоқлар. А. Абалин фотоси.

БУТЎН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЫ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЫ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 197 (2488). 8 октябрь, сешанба, 1963 йил. Баҳоси 2 тийин.

ДОН ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭКИНЛАРИ ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ОШИРМОҚ УЧУН МИНЕРАЛ ЎГИТЛАР ВА ЎСИМЛИКЛАРНИ ҲИМО ҚИЛИШНИНГ ХИМИЯВИЙ ВОСИТАЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

ИПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг

Х А Т И

ХИМИЯ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИНИНГ, ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИХАЛАШ ИНСТИТУТЛАРИНИНГ, ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ, ХИМИЯ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДЛАРИНИНГ, ШУНИНГДЕК ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН ХИМИЯ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРАТГАН БОШҚА САНОАТ ТАРМОҚЛАРИДАГИ КОРХОНАЛАРИНИНГ БАРЧА ИШЧИЛАРИГА, ИНЖЕНЕРЛАРИ ВА ТЕХНИКЛАРИГА, ПАРТИЯ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Азиз ўртоқлар! Мамлакат олдида янги, натта сиёсий ва иқтисодий вафалар пайдо бўлганда ҳар сафар Коммунистик партия ва Совет ҳукумати галабаларимизнинг ижодкор яратувчи халққа ўзининг биринчи сўзи билан мурожаат қилади. Партия ва халқ коммунистик камият қуриш, барча меҳнаткашлар учун моддий неъматларни мўл-кўл қилиб беришдан иборат ягона мудоа билан, ягона интилиш билан ишмоқдалар. Коммунизм қуриш йўлида биз натта ютуқларга эришимиз. Бизда кудратли оғир индустрия вужудга келтирилди, у маҳсулот чиқаришни йилдан-йилга кўпайтиришда, янги илгор техника неғизда ўз ишлаб чиқаришини таномиллаштирмоқда. Мамлакатимизда замонавий техника ва илм-фаннинг янги муваффақиятларини эгаллаб олган малакали ишчилар, техниклар, конструкторлар, тажрибали раҳбарларнинг қўлининг қишлоқ армияси бор. Ватанимизнинг иқтисодий кудратини мустақамлаш ва ривожлантириш учун курашда шоиلى ишчилар, синфи, колхозчи деҳқонлар, совет интеллигенцияси қаҳрамонона меҳнат намуналарини неча марта-лаб кўрсатдилар.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасида кейинги йилларда мамлакатимизда натта ишлар қилинди

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасида натта ишлар қилинди

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасида натта ишлар қилинди

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасида натта ишлар қилинди

ҲАММАСИ БИРИНЧИ СОРТГА

Хирмонлар кетидан хирмонлар над кўтариб, хушхабарлар кетидан хушхабарлар келмоқда. 1-„Охангарон“ совхозини коллектини ҳам маррага етди. Бу ерда давлатга пахта топшириш плани ортиги билан бажарилди.

Совхоз меҳнаткашлари ўзaro социалистик мусобақани кучайтириб қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини юксалтиришда ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар: давлатга дағал-ем-хашак ва ширали ем-хашак тайёрлаш ва сотиш планлари бажарилди.

Қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитети совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 150 тонна пахта сотиш зумидан зиммага олган мажбуриятларини ҳамда сабаботи сотиш ва ишлаб чиқариш планларини ҳам 1 ноябрда бажардилар деб қаттиқ ишонч билдирдилар.

САБЗАВОТ ТАЙЁРЛАШ ИЛҒОРЛАРИ

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитети ва область ижроия комитетида

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитети ва область ижроия комитети қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш соҳасида бошқармаси ҳамда область статистика бошқармаси томонидан сабаботи, қовун-тарвуз, картошка, мева, узум йиғиштириб олиш ва давлатга сотишнинг боричи ҳақидаги 1963 йилнинг сентябрь ойи учинчи ўн кунлиги иш натижалари тўғрисидаги таъсия олган материалларини қўриб чиқиб кўча Қизил байроқни Бўжа бошқармасида қолдиришга қарор қилдилар. Бу бошқарма сентябрнинг учинчи ўн кунлигида давлатга планга нисбатан 17 процент сабаботи, қовун-тарвуз, картошка, мева ва узум сотган. Йиллик плани 94,4 процент бажарган. (Бошқарма бошлиғи И. Юнусов, партия комитетининг секретари Т. Ражабов, комсомол комитетининг секретари Б. Пайшонов, ўртоқлар).

Кўча Қизил байроқ Калинин бошқармасидаги «Москва» колхозда қолдирилди (колхоз раиси Н. Саидов, партия ташкилотининг секретари К. Абдуллаев, комсомол комитетининг секретари А. Тулаганов ўртоқлар). Бу колхоз сентябрнинг учинчи ўн кунлигида планга нисбатан 20,9 процент сабаботи, қовун-тарвуз, картошка, мева ва узум йиғиб-териб олган ва давлатга сотган. Йиллик плани 101,2 процент бажарган. Область партия комитети ва область ижроия комитети «Урта Чирчиқ бошқармаси» (бошлиғи Т. Орихўжаев, партия комитетининг секретари О. Бердиев, комсомол комитетининг секретари А. Ҳасанов ўртоқлар), Калинин бошқармаси (бошлиғи М. Убайдуллаева,

партия комитетининг секретари Н. Қирғизбоев, комсомол комитетининг секретари Д. Раҳматов ўртоқлар), Янгийўл бошқармаси (бошлиғи И. Сотибодиев, партия комитетининг секретари М. Камолов, комсомол комитетининг секретари М. Аҳмаджонов ўртоқлар)нинг яхши ишлаганликларини қайд қилиб ўтди. Шунингдек Калинин бошқармасидаги «Ленинизм» (раиси Г. Умаров партия комитетининг секретари Д. Камолов, комсомол комитетининг секретари С. Убайдуллаев ўртоқлар), Навоий номли (раиси А. Аҳмадов, партия комитетининг секретари А. Нишонов, комсомол комитетининг секретари Э. Пулатов ўртоқлар), «Коммунизм» (раиси С. Мухаммаджонов, партия комитетининг секретари Н. Боймухамедов, комсомол комитетининг секретари М. Тўраҳўжаев ўртоқлар) колхозлари ҳамда «Дўрмон» богдорчилиги (директори Х. Амиров, партия комитетининг секретари З. Алимова, комсомол комитетининг секретари Қ. Қудратов ўртоқлар), «Назарбек» (директори А. Абдувалиев, партия комитетининг секретари К. Худойбердиев, комсомол комитетининг секретари А. Шарипов ўртоқлар) совхозларининг ҳам яхши ишлаганликларини қайд қилиб ўтди. «Усельхозтехника» область бирлашмаси зиммасига Бўжа бошқармаси ихтиёрига колхоз ва совхозларга сотиш учун битта юк машинаси ва Калинин бошқармасидаги «Москва» колхозига сотиш учун битта юк машинаси ажратиш топширилди.

тиш икки ярим баравар, сут ва сут маҳсулотлари сотиш беш баравар, сариёғ сотиш қариб икки баравар кўпайди. Ленин қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш шунчалик кўпайганлигига қарамай, бу маҳсулотлар бўлган талаб ҳали ҳам тўла қондирилмаптир. Бунинг сабаби шунки, мамлакатимизда меҳнаткашларнинг даромадлари тинимсиз кўпаймоқда, аҳолининг харид қобилияти ўсиб бормоқда. Зотан аҳолининг ўзи ҳам кейинги ўн йил ичда 37 миллион киши кўпайди. Айни вақтда қишлоқ хўжалигининг ривожланиши даражаси деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларига тўхтовсиз ўсиб бораётган талабдан ҳали ҳам кейинда қолмоқда.

Партия ва ҳукумат қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада юксалтиришни коммунистик қурилишнинг зарбдор фронти деб ҳисоблайдилар. Дон хўжалигини ҳамшира қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши асосларининг асоси бўлиб келди. Кейинги ўн йил ичда мамлакатимизда дон етиштириш ва тайёрлаш асосан қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ҳисобига кўпайтирилди. Бу тўғри иш бўлди. Бизда минерал ўғитлар кам бўлганлиги сабабли экин майдонларини кенгайтириш йўли билан боричга тўғри келди. Бундан

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ВАТАНГА ТУҲФАМИЗ

Колхозимизда пахта тайёрлаш плани муддатидан олдин муваффақиятли бажарилди. 1380 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 24,5 центнердан ошириб ҳосил кўтарилди. Пахта тайёрлаш планининг муддатидан олдин бажарилдишда Темур Маматов, Жўра Тўрахонов, Рўзбой Қолматов, Мисир Ортиқов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари, механик Зулфиқор Рўзиматов бошчилик қилаётган 1-участна аъзолари айниқса салмоқли ҳисса кўшдилар. Бизда механизаторларга ишнинг сифатли бажарилишига қараб ҳақ тўлаш тартиби ўрнатилган. Масалан, ериг сифатли ҳайдаган, сифатли теннислаган, чигитни тўғри экиб, нормал

униб чиқишга шароит яратган, кўчати тўла сақлаб қолган механизаторларга иш ҳақидан ташқари 5—15 процентдан қўшимча ҳақ тўланаб турди. Агар тракторчи ишлаган ердан 105 процентдан ошириб ҳосил олинса, яна механизаторларга белгиланган тартибга мувофиқ қўшимча ҳақ берилди. Пахтачиликда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган механизаторлар ишига шундай катта аҳамият берилётгани колхоз хўжалигининг умумий юксалиб боришига, ҳосилдорлигини ортиришига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Ўтган йили машиналар билан 360 тонна пахта терилган эди. Бу йил эса колхоздаги мавжуд 11 та пахта териш машинаси билан 600 тонна пахта теришни планлаштирдик. Ҳозир машиналар унумли ишлаяпти.

Улар сентябрь ойида қўл билан 960 тонна, ўринга 1421 тонна пахта тердилар. Колхозимизда пахта тайёрлаш планини бажаришга ўз ҳиссаларини қўшган, астойдил меҳнат қилган 2, 52 ва 9-мактабларнинг ўқувчиларидан ва уларга таълим бераётган меҳнатсевар ўқитувчилардан колхозчиларимиз беҳад миннатдор. Улар сентябрь ойида кирмонимизга 790 тонна пахта тўқидилар. Шунингдек шаҳардан, райондан келиб бизга мадад берган ўртоқлар ҳам натта гайрат кўрсатдилар. Биз дастлабки давондан ошдик, холос. Бошқармаимизда, областимизда ва республикамизда ҳам пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарилишига ўз ҳиссамизни қўшимиз дозим. Бусиз қўнғилимиз тинчимайди. Шунинг учун биз ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб пландан ташқари бир неча ўн тонна пахта беришга, даладаги бор ҳосилни сира ноубуд қилмай териб олишга, ишни сифатли бундаштиришга ва келгуси йил мўл ҳосил учун ҳам тайёрлик қилишга қарор қилдик.

Айниқса механик ўртоқ Зулфиқор Рўзиматов бошлиқ гуруҳида ишлаётган механик-ҳайдовчилардан Икром Тожиматов, Камолдин Хатамов, Абдураҳим Султонов, Ўлмас Элчибоев ўртоқлар пахта машина билан сифатли ва унумли теришда намунали ишламоқдалар. Пахта тайёрлаш планининг муддатидан олдин бажарилишида колхозчиларимиз ҳар наҳондан ҳам яхши ишладилар. Графин бўйича колхозчилардан пахта теримига 487 киши ўринга 570 киши қатнашмоқда.

М. РЎЗИМАТОВ, Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобов номи колхоз раиси. У. ГУЛМАТОВ, Колхоз партия ташкилотининг секретари.

ОБЛАСТЬ ЛУБКОРЛАРИНИНГ ГАЛАБАСИ

Областимиз дуборлари Улуғ Октябрьнинг 46 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, канопо поясни сотиш йиллик планини муддатидан илгари — 7 октябрда бажардилар. Тайёрлов шохобчалари 230 минг 282 тонна ён пландаги нисбатан 100,12 процент канопо поясни топширишди. Йиллик плани 132,9 процент бажарган Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари айниқса юқори кўрсаткичга эришдилар. Лубкорларимиз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб пландан ташқари яна 25 минг тонна канопо пояс топшириш мажбуриятини олдилар.

ХИРМОНГА БАРАКА

Планга нисбатан процент ҳисобида:	1-устун	2-устун	3-устун	4-устун	5-устун
Оқўрғон	2,73	73,62	3,84	93,21	95,62
Юқори Чирчиқ	1,95	66,62	1,23	44,43	73,02
Ўрта Чирчиқ	2,0	63,06	1,71	59,88	80,61
Янгийўл	1,85	52,85	2,10	40,18	69,20
Бўжа	2,20	46,52	2,50	39,25	61,01
Калинин	1,52	45,97	1,55	26,95	58,96
Бекобод	2,81	41,72	2,55	37,65	53,20
Область бўйича	2,13	55,57	2,52	53,98	71,20

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ УЧУН МИНЕРАЛ ЎГИТЛАРНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК! ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ ОЛДИК ИЗЛАНИШДАМИЗ

Заводимизда коммунистик меҳнат зарбдорларининг сўлиги бўлаётган эди. Сўлиг натижалари монотон партиямиз ва Совет ҳукуматининг биз, химия машинасозлиги ходимларига қаратилган эълонлари билан руҳ билан қарши олдилар. «Ўзбекхиммаш» заводимиз мамлакат химия корхоналари учун турли хил аппаратлар ишлаб чиқаради. Жумладан, иссиқлик алмашич аппаратлари, конденсаторлар, буғлаш установкалари тайёрлаб берамиз. Корхонаимизнинг В. Крюков, С. Жалилов, Д. Дордаченко ўртоқлар бошлиқ илгор қозончилар бригадалари Улуғ Октябрьнинг 46 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Улар ойда ишлаб чиқариш планини 110—115 процентдан бажаришапти. Заводимиз коллектини Навоий, Чирчиқ, Салават, Сумгаит, Ленинград ва бошқа корхоналар учун аппаратларини муддатидан илгари етказиб берди.

Биз партия ва ҳукуматимизнинг Чирчиқга жавобан 1963 йилга мўлжалланган химия асбоб-усуналарини тайёрлашни аниқ ташлаштиришга нарор илдик. Сўлиг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Хатини мукнома қилиб, ўз зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олишди. Улар 1964 йилнинг биринчи январьта тайёрланган шунингдек 62 аппаратни шу йилнинг октябрига ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Н. ПЛАТОНОВ, Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводининг директори.

А. ВИШНЯКОВА, ЎзССР Фанлар академияси химия институтининг ўғитлар лабораторияси старший илмий ходими, химия фанлари кандидати.

ДОН ВА БОҶҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭКИНЛАРИ ҲОСИЛДОРЛИгини ОШИРМОҚ УЧУН МИНЕРАЛ УЎГИТЛАР ВА УСИМЛИКЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ ХИМИЯВИЙ ВОСИТАЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КУПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ж А Т И

буён ҳам маълум миқдордаги ерларни ўзлаштириб берамиз. Лекин химия саноати қисқа муддат ичида ўз қувватларини кўпайтиришга ва қишлоқ хўжалигининг ўғитларга бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондиришга қодир бўлиб қолган ҳозирги пайтда мавжуд ерлардан хайроқ фойдаланиш йўлини тутиш керак. Экин малдонларини янада кенгайтириш минерал ўғитларни ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қараганда унчалик фойдаланиб бўлиб қолмади керак. Ўғитлар мавжуд бўлиб турган шартларда ҳозир фойдаланиб келинаётган ерларнинг ўзида ҳосилдорликни ошириш йўли билан керакли миқдорда дон етиштириш мумкин.

XXII съезд қарорларида маълум қилинганда дон етиштиришни 1970 йилгача йилга 14 миллиард пуда ва 1980 йилда 18-19 миллиард пуда етказиш мўлжалланган.

Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш йўлида кескин курашни авж олдириб юбориш керак. Ҳосилдорликни ошириш ҳисобида яқин йиллар ичида дон етиштиришни камида 5 миллиард пуд кўпайтиришимиз зарур.

Биз бу вазифани қисқа муддат ичида ҳал қила оламизми? Ҳеч шубҳасиз, ҳал қила оламиз. Биз кам ҳосил олаётган ерларнинг сабабини, аввало, шунки, колхозлар ва совхозлар экинларининг, айниқсан дон экинларининг ҳосилдорлигини ошириш учун минерал ўғитлар билан етарли миқдорда таъминланган эмас. Улар ўсимликларнинг химия ҳимояси учун гербицидларни, захарли химикатларни ва бошқа химиявий воситаларни ишлатмаётганлар. Бу ҳол бу йил бўлган каби яқин яқинидан ноқулай келган йилларда дон ресурсларини аниқса ёмон таъсир қилмоқда. Баъзи районларда қиш жуда қаттиқ келганлиги сабабли экинлар кузги бугдойларни соқув қилиб кетди, баъзи қишлоқчилик ҳўжасига катта зарар етказди.

Ҳосилдорликни ошириш учун кураш, аввало, минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун кураш дегандир.

Шунга асосланиб, партия Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети сиз аэрозолларни мувожаат қилаётган ва минерал ўғитлар ишлаб чиқарадиган корхоналарда янги қувватларни ишга солишни буюртма қилишга қарор қилдик. Янги қувватларни ишга солишни буюртма қилишга қарор қилдик. Янги қувватларни ишга солишни буюртма қилишга қарор қилдик.

Бизга химия бераётган катта ишонқилдор фойдаланиб ҳамда айна вақтда қурғоқчилик бўладиган ерларни сугориб ва сув билан таъминлаш, қишлоқ хўжалик электрлаштириш ва механизациялаш ишларини авж олдириб, шу тариқа қишлоқ хўжалигининг табиат ниқибқилинган қарамлигини анча кайтайтириш ва ҳар қандай об-ҳаво шартларида муттасил ҳосил олиб турадиган, мамлакатнинг дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўла таъминлаб турадиган бўламиз.

Қишлоқ хўжалигига химиянинг қандай нафи бори?

Минерал ўғитлардан омилдорлик билан фойдаланаётган илмий муассасалар, илгор колхозлар ва совхозларнинг тажрибаси кўрсатиб турибдики, аммиак селитраларнинг бир центри гектар бошига бўғдой ҳосилини 4-5 центнер, пахта ҳосилини 2 центнер, қанд лавлага ҳосилини 25-30 центнер, картошка ҳосилини 18-20 центнер кўпайтиради. Экин қаторларига солинадиган суперфосфатнинг бир центри тўғайли гектар бошига қўшимча равишда яна 3-4 центнер дон олинади.

Лекин химия фақат ўғитларни бераётгани йўқ. Экиннинг таъминлигини ҳамда экинларнинг зараркунанда ҳимоя қилинган қаторлар ишлаб чиқаришда. Шунинг айтиш керакики, бизнинг қишлоқ хўжалигимиз бегона ўтлар, экинларнинг зараркунанда ҳашаротлар ва касалликларни сабабли ҳосилнинг бир неча юз миллион ва ҳатто бир неча миллиард сум ҳисобланадиган қисmini бой бегиб қўймоқда. Бироқ, экинларнинг ҳимоя қилдиган химиявий воситаларни ҳали ҳам жуда кам ишлаб чиқармоқдамиз.

Химия саноати корхоналари ишлаб чиқараётган бир қанча маҳсулотлардан қорчақилик тобора кенг фойдаланилмоқда. Нарбамид (мочевина) сингари химиявий маҳсулотни қорамолларнинг озуқасига озо-оз миқдорда қўшиб бериш йўли билан оқсил моддасининг етишим қолган қисmini тўлдирish мумкин. Фтордан соғланган фосфатларни, витамин, антибиотикларни ва бошқа химиявий маҳсулотларни озуқасига аралаштириб бериш ҳам фойдаланидир.

Шунингдек, полимерлар ва пластмассага таъйирланган бўйумлар, жумладан, усти ёпиқ жойда сабабот етиштиришга ишлатилган полимер пленкалар қишлоқ хўжалигини катта роль ўйнамоғи керак.

Сўнги вақтларда партия ва ҳукумат мамлакатимизда қураётган химия саноатини барпо этиш учун йўлни кўпроқ қишлоқчилик сарфлаганини 1958 йилдаги май Пленумида маълум қилди. Химия саноатини барпо этиш программаси ибрат қилинди. Ана шу йиллар мобайнида давлат химия саноатини ривожлантиришга қарор қилдик.

тиришга катта-катта маблаглар сарфлади, бу маблаглар Совет ҳокимияти ўрнатилгандан буён ўтган ҳамма йиллар ичида шу соҳага сарфланган капитал маблаглардан қўлини қилди. Қишлоқ хўжалиги учун минерал ўғитлар ва бошқа химиявий маҳсулотлар ишлаб чиқаришга янги қувватларни барпо қилишга катта талғабгина пул ажратилди. Етти йилнинг дастлабки йиллари ичида 20 дан ортиқ янги химия корхонаси ва йиллик цех ишга туширилди. Ана шу йиллар ичида химия маҳсулотларини ишлаб чиқариш 1,6 баравар кўпайди.

Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ҳам анча кўпайиб қолди. Бу йил 20 миллион тоннадан кўпроқ минерал ўғит ишлаб чиқарилади. Тақрибан кўриш учун 1940 йилда 3,2 миллион тонна, 1953 йилда 5,7 миллион тонна минерал ўғитлар ишлаб чиқарилганини айтиб ўтиш мумкин.

Бироқ, қишлоқ хўжалиги учун минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситаларни ишлаб чиқариш кўпайтирилганга қарамай, ана шу маҳсулотларга бўлган эҳтиёжларимиз қондирилмаётгани йўқ.

Қишлоқ хўжалигининг эҳтиёжларини қондириш учун яқин йиллар ичида минерал ўғитлар ишлаб чиқариш кескин кўпайтириши мумкин зарур. Бу вазифани сира кечиктирмай ҳал қилишимиз керак. 1965 йилда планга мувофиқ 35 миллион тонна минерал ўғитлар ишлаб чиқарилиши таъминламоқ учун келгуси йилдаёқ минерал ўғитлар таъйирлаб чиқаришни камида 24 миллион тоннага етказиш лозим.

Бу программани бажариш учун биз ўғитлар ишлаб чиқарувчи янги йиллик заводларни қуришимиз, ишлаб турган қўшма корхоналарни кенгайтиришимиз ва реконструкция қилишимиз керак бўлади. Ҳукумат бу мақсадлар учун қўшма пул маблаглари ва моддий ресурслар ажратмоқда. Барча ишчилар, инженер ва техниклар, хўжалик, партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари халқ хўжалигини анча шунга муҳим вазифани ҳал қилишга қаратилганда хос гафрат ва ишонат билан киришишлари керак.

Маънавиятнинг коллективлари, партия ва хўжалик органлари химиянинг аҳамиятини чуқур тушуниб, химия саноатини ривожлантиришга қўшган маъсулият билан қараётган, ишга моҳирлик билан таъминланган ҳолларда бу вазифа муваффақиятли бажарилаётганини турмуш кўрсатиб турибди.

Тула области меҳнатташларининг иқтисодий иш таъминлаш шундан далolat беради. Новомосковск химия комбинатининг ходимлари ишлаб турган корхоналарда минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи қувватларни реконструкция қилиш ва оширишдан иборат ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқилди. Тула бинокорлари, партия, совет, хўжалик, касба союзи ва комсомол ташкилотлари бу таъминлашни қўллаб-қувватладилар. Тулаликлар катта-катта планларни белгилаб олган, ана шу планларни амалга ошириш учун куч ва гайратларини аямаллар. Шу йиллар мобайнида областнинг химия корхоналарига қўшимча меҳнат ажали олиб кетди. Бу эса ажойиб самаралар берди. Новомосковск химия комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари уч баравар оширилди, комбинат бинога келгандан буён ўтган бугун 25 йил ичида қанча қувват ишга солинган бўлса, ўрт йил ичида амалда ана шунча қувват ишга туширилди. Табиий газдан аммиак олиш технологияси маълум қилинганда биринчи бўлиб ўзлаштирилди. Салкам уч йил ичида областда бошқа бир йиллик химия корхонаси — Шенкин комбинати қурилди. Ҳозир бу комбинат аммиак билан қимматли концентрат ўғит — мочевина ишлаб чиқармоқда.

Тула области мустақило амас. Химия саноатини ривожлантириш соҳасида Бошқирдстон, Татаристон, Поволжье, Шарқий Сибирда катта ишлар қилинди. Масалан, Бошқирдстон АССРда 21-трест билан Уфа химия заводи қурувчиларининг коллективлари янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Уфаликлар ўз кучлари ва ресурсларини сарфлаб этиб, гербицидлар ишлаб чиқарувчи йиллик қувватларини бу йил ишга солиб юбордилар. Бу нарса уфалик химикларнинг гербицидлари билан миллион-миллион гектар ердаги экинларни до-риллаш имкониятини беради.

Бироқ, минерал ўғитларини ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилишига етарли эътибор берилмаслиги орасида бир қанча республика, ўзига ва областларда янги қувватларни ишга солиш топширилди мутасанни бажаришмасдан келмоқда. Биринчи қилиб ҳозирда Суми суперфосфат заводи, Константиновск химия заводи, Солдгорск калий комбинати ва Гродно азот-ўғит заводида қурилиш ишлари анча оракда қолмоқда. Мурманск об-ҳаво қилиб «Апатит» комбинати қурилишида, Озарбайжон, Грузия ва Ливвадаги минерал ўғит заводларида қўшма ишлар ҳамон чапаланича турибди.

Қозғонистондаги Қоратоп теги масис районига жаҳонда энг йиллик фосфорит маъдан бор. Фосфоритларнинг запаси миллионлар тоннага ҳисобланади, ўзи эса ер бегига яқин қатламда ётади. Қоратоп рудасининг тартибиде Кола ярым оролиндаги аниқ рудаларига яис-батан фосфорит аниқлиди кўп Лекин Қоратоп ҳаваси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада сўзлашқан билан ўзлаштирилмоқда. Бу ерда ҳозирча йилга бир миллион тоннадан камроқ руда қазиб олино-моқда, холос. Жуда катта бойлик-

лардан ҳанузгача амалда фойдаланилмаган келимоқда. Бойитиш фабрикаларини ишга тушириш пай-салга солишмоқда. Ноёб фосфоритлар маъданга эга бўлган Қозғонистон суперфосфат заводларига ҳам ашёни Кола ярым оролиндан ташиб келтирмоқда.

Олтингувурт кислотаси ишлаб чиқарувчи янги қувватларини ишга солиш соҳасидаги аҳвол ҳақда таъкирлар ёмон. Маълумки, олтингувурт кислотаси — химиянинг ноидир. Пулат билан қўшма маши-носозликда қандай аҳамиятга эга бўлса, олтингувурт кислотаси ҳам химия саноатида ана шундай аҳамиятга эга. Олтингувурт кислотаси бўлмаса, фосфорит ўғитлар ишлаб чиқариб бўлмайдилар. Лекин шунга қарамай, олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш планлари айниқса рағбати металлургия корхоналарида йилдан-йилга ба-жарилмаган келмоқда. Афтидан, рағбати металлургия корхоналари жойлашган районлардаги қўшма партия ва хўжалик органлари олтингувурт кислотаси корхоналарининг аҳамиятига етарли баъзи берилмаган, баъзан эса бутунлай эътиборсизлик билан қараётган кўри-надилар. Ҳолбуки, рағбати металлургия корхоналарининг қийинчи гааларида энг арзон олтингувурт кислотаси олиш мумкин. Бундай кислотанинг бир тоннаси қолчанан ёки олтингувуртдан ишлаб чиқари-лишга қараганда икки баравардан зиёд арзонга тушади.

Среднеуральск мис эришти заводи ва Медногорск мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехларни қуриш бошлангани беш йилдан ошди. Челябинск руд заводида олтингувурт кислотаси цехини қуриш ишлари аслини олганда тўхтатиб қўйилган деса бўлади. Кировобод алюминий заводи ва Алаверди мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш ишлари анча шунга муҳим вазифани ҳал қилишга қаратилганда хос гафрат ва ишонат билан киришишлари керак.

Маънавиятнинг коллективлари, партия ва хўжалик органлари химиянинг аҳамиятини чуқур тушуниб, химия саноатини ривожлантиришга қўшган маъсулият билан қараётган, ишга моҳирлик билан таъминланган ҳолларда бу вазифа муваффақиятли бажарилаётганини турмуш кўрсатиб турибди.

Тула области меҳнатташларининг иқтисодий иш таъминлаш шундан далolat беради. Новомосковск химия комбинатининг ходимлари ишлаб турган корхоналарда минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи қувватларни реконструкция қилиш ва оширишдан иборат ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқилди. Тула бинокорлари, партия, совет, хўжалик, касба союзи ва комсомол ташкилотлари бу таъминлашни қўллаб-қувватладилар. Тулаликлар катта-катта планларни белгилаб олган, ана шу планларни амалга ошириш учун куч ва гайратларини аямаллар. Шу йиллар мобайнида областнинг химия корхоналарига қўшимча меҳнат ажали олиб кетди. Бу эса ажойиб самаралар берди. Новомосковск химия комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари уч баравар оширилди, комбинат бинога келгандан буён ўтган бугун 25 йил ичида қанча қувват ишга солинган бўлса, ўрт йил ичида амалда ана шунча қувват ишга туширилди. Табиий газдан аммиак олиш технологияси маълум қилинганда биринчи бўлиб ўзлаштирилди. Салкам уч йил ичида областда бошқа бир йиллик химия корхонаси — Шенкин комбинати қурилди. Ҳозир бу комбинат аммиак билан қимматли концентрат ўғит — мочевина ишлаб чиқармоқда.

Тула области мустақило амас. Химия саноатини ривожлантириш соҳасида Бошқирдстон, Татаристон, Поволжье, Шарқий Сибирда катта ишлар қилинди. Масалан, Бошқирдстон АССРда 21-трест билан Уфа химия заводи қурувчиларининг коллективлари янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Уфаликлар ўз кучлари ва ресурсларини сарфлаб этиб, гербицидлар ишлаб чиқарувчи йиллик қувватларини бу йил ишга солиб юбордилар. Бу нарса уфалик химикларнинг гербицидлари билан миллион-миллион гектар ердаги экинларни до-риллаш имкониятини беради.

Бироқ, минерал ўғитларини ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилишига етарли эътибор берилмаслиги орасида бир қанча республика, ўзига ва областларда янги қувватларни ишга солиш топширилди мутасанни бажаришмасдан келмоқда. Биринчи қилиб ҳозирда Суми суперфосфат заводи, Константиновск химия заводи, Солдгорск калий комбинати ва Гродно азот-ўғит заводида қурилиш ишлари анча оракда қолмоқда. Мурманск об-ҳаво қилиб «Апатит» комбинати қурилишида, Озарбайжон, Грузия ва Ливвадаги минерал ўғит заводларида қўшма ишлар ҳамон чапаланича турибди.

Қозғонистондаги Қоратоп теги масис районига жаҳонда энг йиллик фосфорит маъдан бор. Фосфоритларнинг запаси миллионлар тоннага ҳисобланади, ўзи эса ер бегига яқин қатламда ётади. Қоратоп рудасининг тартибиде Кола ярым оролиндаги аниқ рудаларига яис-батан фосфорит аниқлиди кўп Лекин Қоратоп ҳаваси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада сўзлашқан билан ўзлаштирилмоқда. Бу ерда ҳозирча йилга бир миллион тоннадан камроқ руда қазиб олино-моқда, холос. Жуда катта бойлик-

лардан ҳанузгача амалда фойдаланилмаган келимоқда. Бойитиш фабрикаларини ишга тушириш пай-салга солишмоқда. Ноёб фосфоритлар маъданга эга бўлган Қозғонистон суперфосфат заводларига ҳам ашёни Кола ярым оролиндан ташиб келтирмоқда.

Олтингувурт кислотаси ишлаб чиқарувчи янги қувватларини ишга солиш соҳасидаги аҳвол ҳақда таъкирлар ёмон. Маълумки, олтингувурт кислотаси — химиянинг ноидир. Пулат билан қўшма маши-носозликда қандай аҳамиятга эга бўлса, олтингувурт кислотаси ҳам химия саноатида ана шундай аҳамиятга эга. Олтингувурт кислотаси бўлмаса, фосфорит ўғитлар ишлаб чиқариб бўлмайдилар. Лекин шунга қарамай, олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш планлари айниқса рағбати металлургия корхоналарида йилдан-йилга ба-жарилмаган келмоқда. Афтидан, рағбати металлургия корхоналари жойлашган районлардаги қўшма партия ва хўжалик органлари олтингувурт кислотаси корхоналарининг аҳамиятига етарли баъзи берилмаган, баъзан эса бутунлай эътиборсизлик билан қараётган кўри-надилар. Ҳолбуки, рағбати металлургия корхоналарининг қийинчи гааларида энг арзон олтингувурт кислотаси олиш мумкин. Бундай кислотанинг бир тоннаси қолчанан ёки олтингувуртдан ишлаб чиқари-лишга қараганда икки баравардан зиёд арзонга тушади.

Среднеуральск мис эришти заводи ва Медногорск мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехларни қуриш бошлангани беш йилдан ошди. Челябинск руд заводида олтингувурт кислотаси цехини қуриш ишлари аслини олганда тўхтатиб қўйилган деса бўлади. Кировобод алюминий заводи ва Алаверди мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш ишлари анча шунга муҳим вазифани ҳал қилишга қаратилганда хос гафрат ва ишонат билан киришишлари керак.

Маънавиятнинг коллективлари, партия ва хўжалик органлари химиянинг аҳамиятини чуқур тушуниб, химия саноатини ривожлантиришга қўшган маъсулият билан қараётган, ишга моҳирлик билан таъминланган ҳолларда бу вазифа муваффақиятли бажарилаётганини турмуш кўрсатиб турибди.

Тула области меҳнатташларининг иқтисодий иш таъминлаш шундан далolat беради. Новомосковск химия комбинатининг ходимлари ишлаб турган корхоналарда минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи қувватларни реконструкция қилиш ва оширишдан иборат ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқилди. Тула бинокорлари, партия, совет, хўжалик, касба союзи ва комсомол ташкилотлари бу таъминлашни қўллаб-қувватладилар. Тулаликлар катта-катта планларни белгилаб олган, ана шу планларни амалга ошириш учун куч ва гайратларини аямаллар. Шу йиллар мобайнида областнинг химия корхоналарига қўшимча меҳнат ажали олиб кетди. Бу эса ажойиб самаралар берди. Новомосковск химия комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари уч баравар оширилди, комбинат бинога келгандан буён ўтган бугун 25 йил ичида қанча қувват ишга солинган бўлса, ўрт йил ичида амалда ана шунча қувват ишга туширилди. Табиий газдан аммиак олиш технологияси маълум қилинганда биринчи бўлиб ўзлаштирилди. Салкам уч йил ичида областда бошқа бир йиллик химия корхонаси — Шенкин комбинати қурилди. Ҳозир бу комбинат аммиак билан қимматли концентрат ўғит — мочевина ишлаб чиқармоқда.

Тула области мустақило амас. Химия саноатини ривожлантириш соҳасида Бошқирдстон, Татаристон, Поволжье, Шарқий Сибирда катта ишлар қилинди. Масалан, Бошқирдстон АССРда 21-трест билан Уфа химия заводи қурувчиларининг коллективлари янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Уфаликлар ўз кучлари ва ресурсларини сарфлаб этиб, гербицидлар ишлаб чиқарувчи йиллик қувватларини бу йил ишга солиб юбордилар. Бу нарса уфалик химикларнинг гербицидлари билан миллион-миллион гектар ердаги экинларни до-риллаш имкониятини беради.

Бироқ, минерал ўғитларини ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилишига етарли эътибор берилмаслиги орасида бир қанча республика, ўзига ва областларда янги қувватларни ишга солиш топширилди мутасанни бажаришмасдан келмоқда. Биринчи қилиб ҳозирда Суми суперфосфат заводи, Константиновск химия заводи, Солдгорск калий комбинати ва Гродно азот-ўғит заводида қурилиш ишлари анча оракда қолмоқда. Мурманск об-ҳаво қилиб «Апатит» комбинати қурилишида, Озарбайжон, Грузия ва Ливвадаги минерал ўғит заводларида қўшма ишлар ҳамон чапаланича турибди.

Қозғонистондаги Қоратоп теги масис районига жаҳонда энг йиллик фосфорит маъдан бор. Фосфоритларнинг запаси миллионлар тоннага ҳисобланади, ўзи эса ер бегига яқин қатламда ётади. Қоратоп рудасининг тартибиде Кола ярым оролиндаги аниқ рудаларига яис-батан фосфорит аниқлиди кўп Лекин Қоратоп ҳаваси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада сўзлашқан билан ўзлаштирилмоқда. Бу ерда ҳозирча йилга бир миллион тоннадан камроқ руда қазиб олино-моқда, холос. Жуда катта бойлик-

лардан ҳанузгача амалда фойдаланилмаган келимоқда. Бойитиш фабрикаларини ишга тушириш пай-салга солишмоқда. Ноёб фосфоритлар маъданга эга бўлган Қозғонистон суперфосфат заводларига ҳам ашёни Кола ярым оролиндан ташиб келтирмоқда.

Олтингувурт кислотаси ишлаб чиқарувчи янги қувватларини ишга солиш соҳасидаги аҳвол ҳақда таъкирлар ёмон. Маълумки, олтингувурт кислотаси — химиянинг ноидир. Пулат билан қўшма маши-носозликда қандай аҳамиятга эга бўлса, олтингувурт кислотаси ҳам химия саноатида ана шундай аҳамиятга эга. Олтингувурт кислотаси бўлмаса, фосфорит ўғитлар ишлаб чиқариб бўлмайдилар. Лекин шунга қарамай, олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш планлари айниқса рағбати металлургия корхоналарида йилдан-йилга ба-жарилмаган келмоқда. Афтидан, рағбати металлургия корхоналари жойлашган районлардаги қўшма партия ва хўжалик органлари олтингувурт кислотаси корхоналарининг аҳамиятига етарли баъзи берилмаган, баъзан эса бутунлай эътиборсизлик билан қараётган кўри-надилар. Ҳолбуки, рағбати металлургия корхоналарининг қийинчи гааларида энг арзон олтингувурт кислотаси олиш мумкин. Бундай кислотанинг бир тоннаси қолчанан ёки олтингувуртдан ишлаб чиқари-лишга қараганда икки баравардан зиёд арзонга тушади.

Среднеуральск мис эришти заводи ва Медногорск мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехларни қуриш бошлангани беш йилдан ошди. Челябинск руд заводида олтингувурт кислотаси цехини қуриш ишлари аслини олганда тўхтатиб қўйилган деса бўлади. Кировобод алюминий заводи ва Алаверди мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш ишлари анча шунга муҳим вазифани ҳал қилишга қаратилганда хос гафрат ва ишонат билан киришишлари керак.

Маънавиятнинг коллективлари, партия ва хўжалик органлари химиянинг аҳамиятини чуқур тушуниб, химия саноатини ривожлантиришга қўшган маъсулият билан қараётган, ишга моҳирлик билан таъминланган ҳолларда бу вазифа муваффақиятли бажарилаётганини турмуш кўрсатиб турибди.

Тула области меҳнатташларининг иқтисодий иш таъминлаш шундан далolat беради. Новомосковск химия комбинатининг ходимлари ишлаб турган корхоналарда минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи қувватларни реконструкция қилиш ва оширишдан иборат ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқилди. Тула бинокорлари, партия, совет, хўжалик, касба союзи ва комсомол ташкилотлари бу таъминлашни қўллаб-қувватладилар. Тулаликлар катта-катта планларни белгилаб олган, ана шу планларни амалга ошириш учун куч ва гайратларини аямаллар. Шу йиллар мобайнида областнинг химия корхоналарига қўшимча меҳнат ажали олиб кетди. Бу эса ажойиб самаралар берди. Новомосковск химия комбинатининг ишлаб чиқариш қувватлари уч баравар оширилди, комбинат бинога келгандан буён ўтган бугун 25 йил ичида қанча қувват ишга солинган бўлса, ўрт йил ичида амалда ана шунча қувват ишга туширилди. Табиий газдан аммиак олиш технологияси маълум қилинганда биринчи бўлиб ўзлаштирилди. Салкам уч йил ичида областда бошқа бир йиллик химия корхонаси — Шенкин комбинати қурилди. Ҳозир бу комбинат аммиак билан қимматли концентрат ўғит — мочевина ишлаб чиқармоқда.

Тула области мустақило амас. Химия саноатини ривожлантириш соҳасида Бошқирдстон, Татаристон, Поволжье, Шарқий Сибирда катта ишлар қилинди. Масалан, Бошқирдстон АССРда 21-трест билан Уфа химия заводи қурувчиларининг коллективлари янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар. Уфаликлар ўз кучлари ва ресурсларини сарфлаб этиб, гербицидлар ишлаб чиқарувчи йиллик қувватларини бу йил ишга солиб юбордилар. Бу нарса уфалик химикларнинг гербицидлари билан миллион-миллион гектар ердаги экинларни до-риллаш имкониятини беради.

лардан ҳанузгача амалда фойдаланилмаган келимоқда. Бойитиш фабрикаларини ишга тушириш пай-салга солишмоқда. Ноёб фосфоритлар маъданга эга бўлган Қозғонистон суперфосфат заводларига ҳам ашёни Кола ярым оролиндан ташиб келтирмоқда.

Олтингувурт кислотаси ишлаб чиқарувчи янги қувватларини ишга солиш соҳасидаги аҳвол ҳақда таъкирлар ёмон. Маълумки, олтингувурт кислотаси — химиянинг ноидир. Пулат билан қўшма маши-носозликда қандай аҳамиятга эга бўлса, олтингувурт кислотаси ҳам химия саноатида ана шундай аҳамиятга эга. Олтингувурт кислотаси бўлмаса, фосфорит ўғитлар ишлаб чиқариб бўлмайдилар. Лекин шунга қарамай, олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш планлари айниқса рағбати металлургия корхоналарида йилдан-йилга ба-жарилмаган келмоқда. Афтидан, рағбати металлургия корхоналари жойлашган районлардаги қўшма партия ва хўжалик органлари олтингувурт кислотаси корхоналарининг аҳамиятига етарли баъзи берилмаган, баъзан эса бутунлай эътиборсизлик билан қараётган кўри-надилар. Ҳолбуки, рағбати металлургия корхоналарининг қийинчи гааларида энг арзон олтингувурт кислотаси олиш мумкин. Бундай кислотанинг бир тоннаси қолчанан ёки олтингувуртдан ишлаб чиқари-лишга қараганда икки баравардан зиёд арзонга тушади.

Среднеуральск мис эришти заводи ва Медногорск мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехларни қуриш бошлангани беш йилдан ошди. Челябинск руд заводида олтингувурт кислотаси цехини қуриш ишлари аслини олганда тўхтатиб қўйилган деса бўлади. Кировобод алюминий заводи ва Алаверди мис-химия комбинатида олтингувурт кислотаси таъйирловчи цехлар қуриш ишлари анча шунга муҳим вазифани ҳал қилишга қаратилганда хос гафрат ва ишонат билан киришишлари керак.

Маънавиятнинг коллективлари, партия ва хўжалик органлари химиянинг аҳамиятини чуқур тушуниб, химия саноатини ривожлантиришга қўшган маъсулият билан қараётган, ишга моҳирлик билан таъминланган ҳолларда бу вазифа муваффақиятли бажарилаётганини турмуш кўрсатиб турибди.

Тула области меҳнатташларининг иқтисодий иш таъминлаш шундан далolat беради. Новомосковск химия комбинатининг ходимлари ишлаб турган корхоналарда минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи қувватлар

Кеча Германия Демократик Республикасининг ташкил топи...

булиб, яши бадавлат бўлиб...

кабутарларига дон сешиб юри...

да Трентов парки жойлашган...

сафарга чиқдик. Биз ўтирган...

лари бор. Бу пещлардан кечаю...

уч кун меҳмон бўлдик. Ҳар й...

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ЯНА БЕШТА ЧЕТ ЭЛ КОМПАНИЯСИ ДАВЛАТ ИХТИРИГА ОЛИНДИ

ЖАЗОНР, 5 октябрь. (ТАСС). Кеча Жазонра бешта чет эл транс...

ВАТАН ОЛДИДАГИ ХИЗМАТЛАРИ УЧУН

БЕРЛИН, 5 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республи...

«ВАТАН ОЛДИДАГИ ХИЗМАТЛАРИ УЧУН»

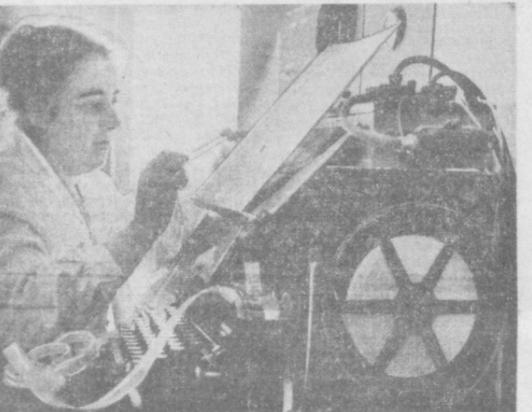
«Ватан олдидаги хизматлари учу...

МОНГОЛИЯ-СОВЕТ ДҮСТЛИГИ ОЙЛИГИ ШАРАФИГА

УЛАН-БАТОР, 5 октябрь. (ТАСС). Бугун Монголия Халқ Респ...

Ш. ШОРАХМЕДОВ

Суратда: Германия Демократик Республикаси, Бухенвальдаги...

Москва. Иттифоқимиздаги кўпгина институтлар илмий ва техника...

МОНГОЛИЯ-СОВЕТ ДҮСТЛИГИ ОЙЛИГИ ШАРАФИГА

УЛАН-БАТОР, 5 октябрь. (ТАСС). Бугун Монголия Халқ Респ...

ФУТБОЛ

ЛЕНИНГРАДА «Пахтакор» футболчилари...

ЧИРЧИҚДА

«Химик» командасининг тренери А. Григорьянч...

РЕЖИССЕРЛАР СЕМИНАРИ

Тошкентда ҳаваскорлик ҳақ театллари режиссерларининг...

ҲАРТЎҒРИДА

350 ҒИЛ, НЕВАРА, ЧЕВАРА ● Гана матбуоти яқинда мамлакатнинг энг кеска...

ЦИВИЛИЗАЦИЯДАН ЮЗ ҒИРГАНЛАР ● Лондонда шундай бир клуб борки...

НЬЮ-ЙОРК, 5 октябрь. (ТАСС). 3 октябрда Гондурасда бўлиб ўтган...

ЧЕТ ЭЛЛАРГА Шаҳримиз санъат корхоналарининг маҳсулотларига...

ЯНГИ КАНДИЛЛАР «Электротрибор» вақонда старший инженер В. Егая...

ҚУШЛАР ҚАНЧА ЯШАЙДИ? ● Орнитолог М. Баррети Франция илмий жур...

ТИТО МЕКСИКАГА КЕЛДИ МЕХИНО, 5 октябрь. (ТАСС). Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб...

Мамлакатда қанал ҳолати жорий қилинган. Митинг ва намоёнлик...

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Уч эгизак Қаттиқ қотишмалар ва иссиқча чидамли металллар комбинати...

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ТЕЛЕВИДЕНИЕ 8 ОКТАБРДА ВИРИНЧИ ПРОГРАММА 9 ОКТАБРДА ВИРИНЧИ ПРОГРАММА ТЕАТР ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРАДА КИНО ШИШКИ БИНОДА ТИТО МЕКСИКАГА КЕЛДИ